

"De voorwaarden voor een kwaliteitsvolle keten"

18 november 2009

Elke Devroe & Diane Reynders
Dienst strafrechtelijk Beleid

Deel 1 (Elke Devroe)

 "Naar een bredere wetenschappelijke onderbouw"

Deel 2 (Diane Reynders)

"Naar een gedeelde visie op strafrechtelijk beleid"

Naar een bredere wetenschappelijke onderbouw (1)

1. Wetenschappelijk onderzoek

- ✓ Beschikken over longitudinaal onderzoek met empirische onderzoeksresultaten over de oorzaken, de aanpak en de gevolgen van diverse vormen van criminaliteit en hun afhandeling
- ✓ Bij beleidsontwikkeling academisch onderzoek in het binnen- en buitenland benutten, waarbij vaak op wetenschappelijke wijze werd onderzocht wat de voordelen en de knelpunten van bepaalde beleidsingrepen, politiemodellen en politiepraktijken zijn voor de samenleving en voor de diverse andere ketenpartners
 - ↳ PONSAERS, P., TANGHE, C., VAN OTRIVE, L. (eds.), (2009). *Insights on police, Quarter of a century research on police in Europe and the anglo-saxon world*, Bruylant, Bruxelles/Brussels. (Onderzoek voor en door de politie maar weinig over de politie) / Cahier 13 'wat doet de politie?')
- Nood aan onderzoek naar de effecten ('outcome') in de samenleving. Hoe beleid bijsturen op basis van de resultaten van evaluatieonderzoek? ("evidence-based beleid") (Campbell)
- ✓ De **kloof** dichten tussen wetenschap, beleid en praktijk, en beschikken over specifieke vormings- en uitwisselingsessies over kennisbenutting
- ✓ Beschikking over handleidingen voor kennis-transfert

Naar een bredere wetenschappelijke onderbouw (2)

1. Statistisch materiaal

- Beschikken over degelijk, recurrent, statistisch basismateriaal uit de ganze keten dat beleidsbeslissingen empirisch kan ondersteunen over aard, omvang en evoluties van criminaliteit en over afhandelingswijzen
- Beschikking over systematische en permanente monitoring over criminaliteit, onveiligheid,- en leefbaarheidsproblemen (Nederland rapportage "Criminaliteit en Rechtshandhaving", Integrale Veiligheidsrapportage, recidive monitor, monitor georganiseerde criminaliteit,....).
- Inzichten in noden van de bevolking en in maatschappelijke veranderingen (recurrent publieke opinieonderzoek) (Nederland politiemonitor) (Angelsaksische landen zeer veel monitoring en polls)
- Beschikking over statistisch materiaal in zijn brute vorm (eenvoudige, beleidsvriendelijke ontsluiting van statistisch materiaal). Vermijdt steeds opnieuw investeren in de vating van steeds dezelfde gegevens;
- Beschikking over kwantitatieve beheersgegevens zoals de middelen (uitgedrukt in kostprijs, in aantal beschikbare personeelsleden) en de prestaties (aantal interventies, aantal programma's, exacte tijdsbesteding, enz....)

Naar een bredere wetenschappelijke onderbouw (3)

3. What works? Evaluatie-onderzoek

- Beschikking over meer experimenteel uitgevoerd longitudinaal evaluatieonderzoek over genomen maatregelen en programma's (kortlopend onderzoek, gesplitste kredieten)
- Bij lanceren programma's en of projecten nood aan bij voorbaat nauwkeurige afbakening (kwantitatief en kwalitatief) van te bereiken doelstellingen (Wat moet er bereikt worden na doorvoering van de maatregel? Wat zijn duidelijke streefgetallen voor afhandeling bepaalde prioritaire fenomenen? Waar moet capaciteit gewonnen worden? Wat betekent concreet een "verlichting" van de druk op de keten?)
- Beschikking over maatstaven, indicatoren en kengetallen om de uitkomsten van evaluatie-onderzoek te meten en te interpreteren (Wat is de norm die moet gehaald worden?)
- Nood aan wetsevaluatie 'ex ante' en 'ex post' (ipv hyperlexie)
 - ❖ "Ex ante evaluatie" en prognose-onderzoek waarbij mogelijke gevolgen voor de keten die een voorgenomen wet of wetswijziging kan inhouden, worden bestudeerd;
 - ❖ "Ex post evaluatie" van de gevolgen van uitvoering van wetten kan zeer nuttige gegevens opleveren voor toekomstig beleid. Beide vormen van onderzoek zijn in ons land in vergelijking met de ons omringende landen nauwelijks beschikbaar.

 Deel 2 (Diane Reynders)
"Naar een gedeelde visie op strafrechtelijk beleid"

Naar een gedeelde visie op strafrechtelijk beleid (1)

1. « Kiezen of delen? » Een gedeelde **visie** over de doelmatigheid van het strafrecht ('ultimum remedium')
2. « Met of zonder stroom? » Een transparante uniforme **afhandeling** van de strafrechtelijke fenomenen gebaseerd op stroomschema's (flux feiten en daders doorheen de piramide en de morfologie)
3. « Destop » Naar een **ontstopping** van overbelasting in een aantal lagen van de piramide
4. « Wie gaat over wat? » Afbakening van de **bevoegdheden** en de verantwoordelijkheden van elk van de ketenpartners
5. « Wie is baas? » Aanduiden wie de '**regierol**' opneemt in samenwerking met ook externe partners ('eigenaarschap' en 'accountability')

Naar een gedeelde visie op strafrechtelijk beleid (2)

6. « « Plan je toekomst »
 - Gedeeld beleidsprogramma met alle partners in de keten
 - Met een duidelijke beleidscyclus (FPDP, Kadernota, NPV, ZVP, IV plan,.....)
 - Zoveel mogelijk longitudinale beleidsplanning en, indien nodig
 - meer kwalitatief « fast overleg » voor kortetermijn beleidsacties
7. « Leef niet op een eiland »! Onafhankelijkheid dient beleidsplanning niet in de weg te staan.....
8. «Le choque des idées » Open overlegcultuur in een publiek debat ...

Communicatie en informatie uitwisseling

- Ontwikkeling « communicatiemodel » voor nuttig gebruik in de ganse keten
- Uitwisseling van 'best practices' en concrete praktijken uit binnenland en buitenland (vb. Ompranet)
- Bereidheid om de aanwezige kennis en expertise te benutten en bij te leren
- Beter informatiebeheer

Vorming, selectie en inzet

- Toepassing van een uniform kwaliteitsmodel
- Een doorgedreven managementvorming aan de top
- Degelijke selectiecriteria voor topkaderfuncties en de concrete toepassing ervan
- Gemotiveerd personeel bereid om van anderen te leren
- Cross-over stages en gemengde opleidingsmodules voor uitwisseling tussen politie en magistratuur over de taalgrenzen heen